

KEHTESTATUD

SG direktori 31.08.2023

käskkirjaga nr 1-1/18

SAKU GÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA

III. OSA

Gümnaasiumiastme üldosa

Saku 2023

SISUKORD

1 ÜLDSÄTTED	4
2 ÜLDOSA.....	5
2.1 Kooli väärtused ja eripära	5
2.2 Õppe eesmärgid.....	7
2.3 Õppekorraldus gümnaasiumis	8
2.3.1 Kohustuslikud kursused.....	10
2.3.2 Moodulite kursused.....	13
2.3.3 Valikainete kursused	14
2.3.4 46.-47. lennu kursuste jaotus ja õppeplaan	16
2.3.5 48. lennu kursuste jaotus ja õppeplaan	18
2.3.6 Saku Gümnaasiumi 2023/24 õ-a kursuste plaan.....	20
2.3.7 2023/24 õ-a kursuste jaotus perioodides	21
2.3.8 Matemaatikakursuse vahetamise tingimused	22
2.3.9 Valikkursuste valimise põhimõtted	22
2.3.10 Distantõppe korraldus	23
2.3.11 Ülemineku- ja gümnaasiumi koolilõpueksami korraldamise põhimõtted ...	24
2.4 Õppekirjandus.....	25
2.5 Kooli õppekava välise õppimise arvestamine koolis õpitava osana	28
2.6 Läbivate teemade ja lõimingu rakendamine	29
2.7 Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused.....	30
2.8 Liikluskasvatuse teemad	31
2.9 Õpilasuurimuse ja praktilise töö korraldamise põhimõtted.....	32
2.10 Hindamise korraldus ja gümnaasiumi lõpetamine	34
2.10.1 Teadmiste ja oskuste hindamine.....	34
2.10.2 Õppimist toetav hindamine (kujundav hindamine)	37
2.10.3 Kokkuvõtva hindamise korraldus gümnaasiumis	37
2.10.4 Gümnaasiumi lõpetamine	39

2.11	Andekad ja haridusliku erivajadustega õpilased	39
2.12	Õpilaste ja lastevanemate teavitamine ja nõustamine	40
2.13	Karjääriteenuste korraldus	40
2.14	Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted	41
2.15	Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord	42

1 ÜLDSÄTTED

Saku Gümnaasiumi õppekava on kehtestatud ühe tervikdokumendina põhikoolile (1.-3. kooliaste) ja gümnaasiumile ning koosneb järgmistest osadest:

- 1) õppekava 1. osa – põhikooli üldosa;
- 2) õppekava 2. osa – ainevaldkondade õppeainete ainekavad põhikoolile, milles on esitatud õppeainete õpitulemused ja õppesisu kirjeldused klassiti;
- 3) õppekava 3. osa – gümnaasiumiastme üldosa;
- 4) õppekava 4. osa – ainevaldkondade kaupa gümnaasiumiastme kohustuslike ja valikkursuste ainekavad, milles on esitatud kursuste õpitulemused ja õppesisu.

Saku Gümnaasiumi õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis on koostatud riiklike õppekavade alusel tulenevalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 (1), põhikooli riikliku õppekava § 24 (1) ja gümnaasiumi riikliku õppekava § 19 (1) ning selles tuuakse eelkõige välja kooli eripärast tulenevad valikud riiklike õppekavade raames ja kirjeldatakse õppe rõhuasetused ja tegevused õppekava täitmiseks.

Kooli õppekava koostamisel on lähtutud haridus- ja teadusministri 12. oktoobri 2011.a. määrusest nr 62 „Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamise ning hindamise tingimused ja kord” § 1 lõikest 3 ja Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011.a. määruse nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord” § 6 lõikest 3.

Saku Gümnaasiumi õppekavas käsitletakse õppimist väljundipõhiselt. Väljundipõhise õppekava kõrgeim õpiväljund on omandatud üldpädevused, so suutlikkus asjatundlikult, loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida teatud tegevusalal või – valdkonnas, perekonnas, tööl, avalikus elus, kultuurikandjana.

Põhikooli lõpuks kujunevad üldpädevused on kirjeldatud põhikooli riikliku õppekava §4 lõige (4). Gümnaasiumi lõpuks kujunevad üldpädevused on kirjeldatud gümnaasiumi riiklikus õppekavas §4 lõige (3). Üldpädevuste kujunemise tagamine õpilastel on kõigi koolis tegutsevate isikute ühine eesmärk nii aineõppes kui tunni- ja koolivälises tegevuses.

Väljundipõhises õppes on rõhuasetus õpilaste poolt õppimise kaudu õppeprotsessi lõpuks õpitulemuste omandamisel ja nende hindamisel. Lähtuvalt õpitulemuste väljundverbist antakse õpilastele tagasisidet tuues välja nende tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning andes soovitusi edaspidisteks tegevusteks.

Väljundipõhise õppe õpikäsitus väljendub selles, et õpetamine on õpilase vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna organiseerimine viisil, et õpilane saavutab õppekavas kavandatud õpitulemused ning pädevused.

Õppetegevus koolis on tervikuna korraldatud viisil, et saaks toetatud õppijate individuaalne ja sotsiaalne areng ning toimuks õpioskusi, loovust ja ettevõtlikkust arendav õppimine.

2 ÜLDOSA

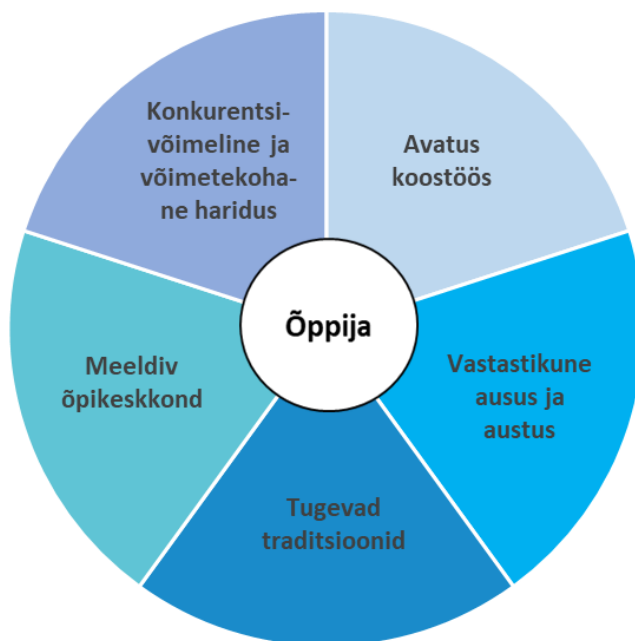
2.1 Kooli väärtused ja eripära

Väärtused

Kõik kooli töötajad lähtuvad oma tegevuses gümnaasiumi riikliku õppekava § 2 lõikes 3 sätestatud üldnimlikest ja ühiskondlikest alusväärtustest, milleks on ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu, vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus.

Saku Gümnaasiumi visiooniks on olla elutervet ja lugupidavat suhtumist kujundav kool, kus isiksusel võimaldatakse mitmekülgset arened.

Saku Gümnaasiumi väärtused:

Konkurentsivõimeline ja võimetekohane haridus

Meie kooli väärtuseks on õpihimulised ja motiveeritud õpilased ning pädevad, õpilaste arengut toetavad õpetajad, kes tegelevad pidevalt enesetäiendamisega. Õpilastel on võimalus end arendada valmistumisel olümpiaadideks, võistlusteks, konkurssideks. Erinevad õpimeetodid, valikained gümnaasiumis ning ennastjuhtiva õppija kujunemise toetamine võimaldavad koolilõpetajatel olla konkurentsivõimelised oma haridustee jätkamisel.

Meeldiv õpikeskkond

Koolis on aktiivsed ja uudishimulikud õpilased, meeldiv ja koostöövalmis õpetajaskond ning positiivne üksteist arvestav õhkkond. Peetakse lugu huumorist ja viisakast käitumisest. Meie koolis on avarad ja puhtad ruumid, olemas vajalikud õppe- ja tehnilised vahendid.

Tugevad traditsioonid

Meie kooli tugevus põhineb traditsioonidel, mis on kujunenud aastatega ning mida pidevalt kaasajastatakse.

Vastastikune ausus ja austus

Hindame oma koolis vastastikust ausat, viisakat ja lugupidavat suhtlemist. Tunnustust avaldatakse tulemusliku ja aktiivse tegevusega silma paistnud õpilastele ja õpetajatele.

Avatus koostöös

Väärtustame koostööd igal tasandil. Koostöös toimuvad koolis erinevad üritused ja ettevõtmised, valmivad kooli tegevusplaanid, õppekava ning teised kooli dokumendid.

Eripära

Saku Gümnaasiumi missiooniks on luua õpilastele tingimused kvaliteetse ning võimetekohase hariduse omandamiseks, et tagada edaspidine toimetulek elus ning panna alus elukestvaks õppimiseks.

Kooli eripära väljendub avatud õpikeskkonnaga kooliks olemisest, kus edendatakse erinevaid õppemeetodeid, mis on suunatud õpilaste motivatsiooni ja tulemuslikkuse suurendamisele.

Tugisüsteemide töö, karjääriõustamise ning valikainete ja valikkursuste, olümpiaadidel, konkurssidel, võistlustel osalemise kaudu toetatakse kõikide õpilaste individuaalset arengut.

Loodud on head võimalused õppetöö ja huvihariduse (huvitegevuse) sidumiseks. Koolis tegutseb aktiivne õpilasesindus ning õpilased osalevad aktiivselt ürituste korraldamisel. Õpilastel võimaldatakse osalemist erinevates kooli projektides (nt muusikal), üleriigilistes ja rahvusvahelistes projektides (nt Erasmus).

Gümnaasiumiastmes väljendub kooli eripära 10.-12. klasside õppeplaanide kuuluvate moodulites. 10.-11. klassis on õppeplaanide osa õppija valikul üks kolmest kursusest, 12. klassis kahest kursusest, koosnev moodul. Valdkonnapõhistest kursustest koosnevaid moduleid on kirjeldatud õppekorralduse alajaotuses.

Gümnaasiumiastme eripära väljendub ka õppijate õpi- ja enesejuhtimise oskuste, digipädevuse, uurimusliku töö ja koostöö oskuste arendamisel kursuste „Õppides loon ennast“ ja „Karjääriõpetus“, „Intelligentne arvutikasutaja“, „Uurimistöö alused“, „Arvuti kasutamine uurimistöös“ kaudu ning võimaldades gümnaasiumi lõpetamiseks sooritada erinevatel teemadel ja erinevates vormides uurimis- või praktilisi töid.

Õppekorralduse kaudu toetame õppija vastutustundlikku osalemist õppetöös ning moodulite ja valikainete võimaldamisega teadlikku õpitee kujundamist.

2.2 Õppe eesmärgid

Kooli lõpetades on õpilane omandanud üld-, kooliastme- ja ainevaldkonnapädevused

Õppe- ja kasvatuse aineüleseks eesmärgiks on gümnaasiumi riikliku õppekava § 4 lõikes 3 esitatud üldpädevuste ja ainevaldkonnakavades esitatud valdkonnapädevuste kujundamine.

Saku Gümnaasiumi lõpetaja

- lähtub oma tegevuses üldkehtivatest moraalinormidest ning toimib vastutustundliku kodanikuna järgides ühiskondlikke väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid;
- aktsepteerib inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi, väärtustab inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust;
- teeb koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides ühiste eesmärkide saavutamiseks
- toimib ennastjuhtiva õppijana kasutades erinevaid õpistrateegiaid ja planeerides oma tegevusi;
- arvestab oma võimeid ning võimalusi edasiõppimise ja tööelu kavandamisel;
- hindab ja järgib tervislikke eluviise;
- väärtustab emakeelt, kasutades suulises ja kirjalikus suhtluses asjakohast, korrektset ja väljendusrikast keelt;
- suhtleb iseseisva keelekasutaja tasemel vähemalt kahes võõrkeeles;
- mõistab loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust, oskab kasutada matemaatikale ja loodusteadustele omast keelt, meetodeid ja mudeleid erinevate ülesannete analüüsimisel ja lahendamisel;
- suudab mõelda kriitiliselt ja loovalt, on algatus- ja vastutusvõimeline;
- oskab seada eesmäärke, kavandada ja läbi viia tegevusi nende saavutamiseks;
- kasutab asjakohaselt ja ohutult uuenevat digitehnoloogiat õppimisel ja tööülesannete täitmisel sisuloomes ning info otsimisel ja säilitamisel;
- erinevates digikeskkondades suheldes ja koostööd tehes järgib moraali- ja väärtuspõhimõtteid.

Gümnaasiumi lõpetades on õpilane saavutanud riiklikes õppekavades esitatud õpitulemused

Gümnaasiumi lõpetamisel saavutatavad õpitulemused on kooskõlas kvalifikatsiooniraamistiku 4. tasemel kirjeldatud üldnõuetega: õpilasel, kes lõpetab gümnaasiumi, on ainevaldkonna- ja õppesuunaalased laiaulatuslikud faktilised ja teoreetilised teadmised, õppesuunaalased kognitiivsed ja praktilised oskused konkreetsetele probleemidele lahenduse leidmiseks ning suutlikkus juhtida ise oma õppimist vastavalt juhtnõuudele olukordades, mida saab tavaliselt ette näha, kuid mis võivad muutuda, juhendada kaaslaste tavatööd, võtta mõningane vastutus õppimise hindamise ja edendamise eest.

Kool toetab iga õpilase individuaalset arengut

Gümnaasiumiastme õpilastele on loodud tingimused, et õpilased omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õpiteed

kõrgkoolis või gümnaasiumijärgses kutseõppes. Õpilaste individuaalset arengut toetatakse koostöös lapsevanematega arenguestluste läbiviimise kaudu.

Õppe- ja kasvatus korraldamisel arvestatakse õpilaste individuaalsust õppetundides ja väljaspool tunde õppimist toetava hindamise, erinevate õppemeetodite ja – materjalide kasutamisega. Gümnaasiumiastme õpilastele on tagatud tingimused, sh moodulite, valikainete ja -kursuste valik, mis võimaldavad neil leida huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna, millega siduda enda edasine haridustee.

Gümnaasiumiastme õpilasi valmistatakse ette toimimiseks loova, mitmekülgse, sotsiaalselt küpse, usaldusväärse ning oma eesmärged teadvustava ja saavutada oskava isiksusena erinevates eluvaldkondades: partnerina isiklikus elus, oma kultuuri kandja ja edendajana, tööturul erinevates ametites ja rollides ning oma ühiskonna ja looduskeskkonna jätkusuutlikkuse eest vastutava kodanikuna.

Gümnaasiumiastme õpilane, kes on läbinud kooli õppekava, omab iseseisvust, tal on kujunenud oma maailmapilt ning tal on valmisolek elus toime tulla, õpilasel on kujunenud adekvaatne enesehinnang, iseseisva õppimise ja koostööosakus, ta on tuttav edasise haridustee võimalustega ning on teadlik enda võimekusest, õpilasel on välja kujunenud kodanikuoskused, - aktiivsus ja -vastutus.

Õpetuses ning kasvatuses pööratakse suurt tähelepanu ettevõtlikkuse ja koostööoskuste arendamisele läbi erinevate õppemeetodite ja tegevuste. Kultuuri- ja väärtuspädevuse arendamisel peetakse koolis tähtsaks kaaslaste märkamist ja tunnustamist, traditsioonide jätkamist, rahvuslikkuse rõhutamist. Ettevõtlikkuspädevuse ja suhtluspädevuse arendamisel peetakse koolis oluliseks õpilaste initsiatiivi ja loovust erinevate ürituste korraldamisel, loovtööde, uurimis- ja praktiliste tööde, õpilasfirmade jne ettevalmistamisel.

2.3 Õppekorraldus gümnaasiumis

(1) Õppetöö korraldus gümnaasiumiastmes:

- õppeaasta on kokku vähemalt 175 õppepäeva;
- õppetöö on kursuste põhine, ühe kursuse arvestuslik pikkus on 1575 minutit, st 35 akadeemilist (45 min) tundi;
- ühes kursuses toimub 21 70-minutilist kontaktundi ning ülejäänud aeg (105 min) on arvestatud õpilaste iseseisvaks tööks;
- kontaktundide arvu vähenemisel suureneb proportsionaalselt õpilaste iseseisva töö maht;
- õppetunnid toimuvad koolis kontaktõppena, e-õppena, veebitundidena, juhendatud õpilaste iseseisva tööna või väljaspool kooli õppekäikudena;
- õppeaasta on jaotatud kolmeks õppeperioodiks, igas õppeperioodis toimub kindlate kursuste õpe ning kursuste jaotamisel õppeperioodidesse lähtutakse õppijate ja õpetajate mõistlikust koormusest;
- 10. ja 11. klassi üleminekueksami ja sellele eelneval konsultatsioonide päeval õppetunde ei toimu;
- gümnaasiumi lõpueksami (riigi- ja koolilõpueksam) toimumise päeval ja vähemalt kahel päeval enne seda õppetunde ei toimu ja need päevad arvatakse õppepäevade hulka;

- õppeaastas on viis koolivaheaega üldreeglina vastavalt haridus- ja teadusministri kehtestatud aegadel, kooli hoolekogu nõusolekul on võimalik teha muudatusi vaheaegade kestuses.

(2) Gümnaasiumiastme õpilase õppekoormusesse kuuluvad 63 riiklikult kohustuslikku kursust, kooli poolt määratud valikainete kursused moodulite kujundamiseks ning õpilase valitud kursused kooli poolt pakutavatest valikainetest arvestades, et gümnaasiumi jooksul läbitakse vähemalt 96 kursust.

(3) Gümnaasiumiastme õpilase kohustusliku 96 kursuse hulka kuulub 2 kursust iseseisvat tööd gümnaasiumi lõpetamiseks sooritatava uurimis- või praktilise töö ettevalmistamiseks.

(4) Lisaks gümnaasiumi riikliku õppekava § 11 lõikes 4 nimetatud valikkursustele võimaldab kool vähemalt 11 kursuse mahus valikkursusi, mis arvestavad kooli omapära ja piirkondlikku eripära. Nende valikkursuste õpe korraldatakse vähemalt 12 soovija olemasolul.

(5) Kooli poolt pakutavad valikkursused on nii riiklikus õppekavas kirjeldatud valikkursuste hulgast valitud kursused kui ka kooli koostatud ja õppekavas kirjeldatud valikkursused.

2.3.1 Kohustuslikud kursused

Ainevaldkond "Keel ja kirjandus"			
Õppeaine	Klass	Kursuste arv	Kursuste nimetused
Eesti keel	10. kl	1	Keel ja ühiskond
		1	Praktiline eesti keel I
		1	Tekstiõpetus I
	11. kl	1	Meedia ja mõjutamine
		1	Praktiline eesti keel II
		1	Tekstiõpetus II
	12. kl	1	Teksti keel ja stiil
		1	Praktiline eesti keel III
		1	Tekstiõpetus III
Kirjandus	10. kl	1	Kirjanduse põhiliigid ja žanrid
		1	Kirjandus antiigist 19.sajandi lõpuni
	11. kl	1	Kirjandusteose analüüs ja tõlgendamine
	12. kl	1	20. sajandi kirjandus
		1	Uuem kirjandus
Ainevaldkond "Võõrkeeled"			
Inglise keel	10. kl	1	I kursus
		1	II kursus
		1	III kursus
	11. kl	1	IV kursus
		1	V kursus
		1	VI kursus
	12. kl	1	VII kursus
Vene keel	10. kl	1	I kursus
		1	II kursus
	11. kl	1	III kursus
		1	IV kursus
	12. kl	1	V kursus
		1	VI kursus

Ainevaldkond "Matemaatika"				
Kitsas matemaatika	10. kl	1	Arvuhulgad. Avaldised. Võrrandid ja võrratused	
		1	Trigonomeetria	
		1	Vektor tasandil. Joone võrrand	
		1	Matemaatika ülesannete praktikum I	
	11. kl	1	Tõenäosus ja statistika	
		1	Funktsioonid	
		1	Jadad. Funktsiooni tuletis	
		1	Matemaatika ülesannete praktikum II	
	12. kl	1	Planimetria. Integraal	
		1	Stereomeetria	
		1	Matemaatika ülesannete praktikum III	
	Lai matemaatika	10. kl	1	Avaldised ja arvuhulgad
1			Võrrandid ja võrrandisüsteemid	
1			Võrratused. Trigonomeetria I	
1			Trigonomeetria II	
1			Vektor tasandil. Joone võrrand	
1			Matemaatika ülesannete praktikum I	
11. kl		1	Tõenäosus, statistika	
		1	Funktsioonid I. Arvjadad	
		1	Funktsioonid II	
		1	Funktsiooni piirväärtus ja tuletis	
		1	Tuletise rakendused	
12. kl		1	Matemaatika ülesannete praktikum II	
		1	Integraal. Planimeetria kordamine	
		1	Geomeetria I	
		1	Geomeetria II	
		12. kl	1	Matem. rakendused, reaalse protsesside uurimine
			1	Matemaatika ülesannete praktikum III
Ainevaldkond "Loodusained"				
Bioloogia		11. kl	1	Rakud
	1		Organismid	
	12. kl	1	Pärilikkus	
		1	Evolutsioon ja ökoloogia	
Keemia	10. kl	1	Keemia alused	
		1	Anorgaanilised ained	
	11. kl	1	Orgaanilised ained	
Füüsika	10. kl	1	Sissejuhatus füüsikasse. Kulgliikumise kinemaatika	
		1	Mehaanika	
	11. kl	1	Elektromagnetism	
		1	Energia	
	12. kl	1	Mikro- ja megamaailma füüsika	

Geograafia	10. kl	1	Rahvastik ja majandus
	11. kl	1	Maa kui süsteem
	12. kl	1	Loodusvarade majandamine ja keskkonnaprobleemid
Ainevaldkond "Sotsiaalsained"			
Ajalugu	10. kl	1	Üldajalugu
		1	Eesti ajalugu I (kuni 16. ja 17. sajandi vahetuseni)
	11. kl	1	Eesti ajalugu II (kuni 19. sajandi lõpuni)
		1	Lähiajalugu I – Eesti ja maailm 20. sajandi esimesel poolel
	12. kl	1	Lähiajalugu II – Eesti ja maailm 20. sajandi teisel poolel
1		Lähiajalugu III – 20. sajandi arengu põhijooned: Eesti ja maailm	
Ühiskonna-õpetus	12. kl	1	Ühiskonna areng ja demokraatia
		1	Majandus ja maailmapoliitika
Inimeseõpetus	10. kl	1	Perekonnaõpetus
Õpioskused	10. kl	1	Õppides loon ennast
Karjääriõpetus	11. kl	1	Karjääriõpetus
Ainevaldkond "Kunstiained"			
Muusika	10. kl	1	Uusaegse helikeele kujunemine. Muusikaline eneseväljendus
	11. kl	1	Rahvuslikkus muusikas. Muusikaline eneseväljendus
	12. kl	1	Muusika 20. ja 21. sajandil. Muusikaline eneseväljendus
Kunst	10., 11.kl	1	Kunst ja kunstiajalugu
	12. kl		Kunst ja visuaalkultuur 20. ja 21. sajandil
Ainevaldkond "Kehaline kasvatus"			
Liikumisõpetus	10. kl	1	I kursus
		1	II kursus
	11. kl	1	III kursus
		1	IV kursus
	12. kl	1	V kursus
Informaatikaõpetus			
Informaatika-õpetus	10. kl	1	Intelligentne arvutikasutaja
	11. kl	1	Arvuti kasutamine uurimistöös
Uurimis- ja praktiline töö			
Uurimistöo/ praktiline töö	11. kl	1	Uurimistöo alused
	12. kl	2	Uurimis- ja praktilise töö koostamine (iseseisev töö)
Riigikaitseõpetus			
Riigikaitse	11. kl	1	Riigikaitse (1. kursus)

Kooli määratud valikained

2.3.2 Moodulite kursused

Moodul	Klass	Kursuste arv	Kursuste nimetused
Tehniline mõtlemine	10. kl	1	Eksperimendid füüsikas (1. periood)
		1	Matemaatiline loogika (2. periood)
		1	Robootika (3. periood)
Inimene ja keskkond	10. kl	1	Praktiline bioloogia (1. periood)
		1	Praktiline keemia (2. periood)
		1	Keskkonnakaitse alused (3. periood)
Teatrikunsti alused	10. kl	1	Draama ja teater (1. periood)
		1	Režii alused (2.-3. periood)
		1	Näitlejameisterlikkuse alused (2.-3. periood)
Ettevõtlik noor	10. kl	1	Majanduse alused (1.-3. periood)
		1	Õpilasfirma (1.-3. periood)
		1	Müük ja turundus (1.-3. periood)
Sport ja tervis	10. kl	1	Anatoomia ja füsioloogia (1. periood)
		1	Taastumine tervise ja spordi seisukohalt (2. periood)
		1	Praktiline treening (3. periood)
Infotehnoloogia alused	11. kl	1	Tehisintellekti olemus (1. periood)
		1	Digiteenused (2. periood)
		1	Multimeedia (3. periood)
Inimene ja tehnoloogia	11. kl	1	Geoinformaatika (1. periood)
		1	Füüsika ja tehnika (2. periood)
		1	Mürgid, lõhnad, pesuained (3. periood)
Maailammõistmine	11. kl	1	Psühholoogia (1. periood)
		1	Inimene nüüdisaegses teabekeskkonnas (2. periood)
		1	Inimene ja õigus (3. periood)
Praktiline majandus	11. kl	1	Meeskonnatöö ja liidriks olemine (1. periood)
		1	Rahaasjade korraldamise alused (2. periood)
		1	Projektide juhtimise alused (3. periood)
Aktiivne kodanik	11. kl	1	Päästealane tuleohutuskursus (1. periood)
		1	Rändav maailm (2. periood)
		1	Kogukonnapraktika (3. periood)
Infotehnoloogia rakendused (<i>TalTech</i>)	12. kl	1	Programmeerimise algkursus (1. periood)
		1	Asjade internet (2. periood)
Meedia ja praktiline sisuloome (<i>BFM</i>)	12. kl	1	Meedia ja sisuloome 1 (1. periood)
		1	Meedia ja sisuloome 2 (2. periood)
Maailmamuutjate baaskursus (<i>Noored Kooli vilistl.</i>)	12. kl	1	Inimese areng ja (koos)õppimine (1. periood)
		1	Haridusuuenduste loomine ja õpidisain (2. periood)
Inimene ja loodusteadused	12. kl	1	Toit ja ravimid (1. periood)
		1	Loodusteaduslikud lahendused (2. periood)
Kirjandus ja film	12. kl	1	Maailma kino (1. periood)
		1	Kirjandus ja film (2. periood)

2.3.3 Valikainete kursused

	Valikaine	Klass	Kursuste arv
1	Matemaatika AB	10. kl	1
2	Kitsa matemaatika ülesannete praktikum	11. ja 12. kl	1
3	Keemia AB	10. kl	1
4	Ettevalmistus matemaatika riigieksamiks	12. kl	1
5	Inglise keele AB	10. kl	1
6	Keynote Advanced	11.-12. kl	1
7	Inglise keel (8. kursus, 2. periood)	12. kl	1
8	Ettevalmistus inglise keele riigieksamiks	12. kl	1
9	Introduction and preparation for the CAE	12. kl	1
10	Saksa keel	10. kl	2
11	Soome keel	10. kl	1
12	Hispaania keel	11. kl	1
13	Aasia ja Aafrika – ajalugu ja kultuur	10.-12. kl	1
14	Filosoofia	11.-12. kl	1
15	Kõne ja väitlus	10.-12. kl	1
16	Usundiõpetus	10.-12. kl	1
17	Vaimne tervis ja heaolu	10. kl	1
18	Humanitaarõigust avastades	10.-12. kl	1
19	Teadlik enesejuhtimine	11.-12. kl	1
20	Praktiline õpe välilaagris (RK 2. kursus)	11. kl	1
21	Liiklusõpetus	10.-12. kl	1
22	Võrkpall	10.-12. kl	1
23	Pilates	10.-12. kl	1
24	Rahvatants	10.-12. kl	2
25	Noortekoor	10.-12. kl	2
26	Muusikalikoor	10.-12. kl	3
27	Vokaalansambel	10.-12. kl	1
28	Draamaõpetus	10.-12. kl	3

29	Tarbekunst	10.-12. kl	1
30	Praktiline kunst	10.-12. kl	1
31	Joonestamine	11. kl	1
32	Küberturvalisus ja häkkimine	11. kl	1
33	Arvutimängude loomine ja disainimine	12. kl	1
34	Programmeerimise jätkukursus (TalTech)	12.kl	1
35	Rahatarkus	11.-12. kl	2

2.3.4 46.-47. lennu kursuste jaotus ja õppeplaan

46.-47. lennu kursuste jaotus õppeaastati

Õppeaine / kursus	*	**	10. kl	11. kl	12. kl
Eesti keel	6		2	2	2
Tekstiõpetus		3	1	1	1
Kirjandus	5		2	1	2
Inglise keel B2	5	2	3	3	1
Vene keel B1	5	1	2	2	2
Matemaatika (lai)	14		5*	5*	4*
Matemaatika (kitsas)	8		3	3	2
Matemaatika ülesannete praktikum		3	1	1	1
Füüsika	5		2	2	1
Keemia	3		2	1	
Bioloogia	4			2	2
Geograafia	3		1	1	1
Ajalugu	6		2	2	2
Ühiskonnaõpetus	2				2
Inimeseõpetus	1		1		
Muusika	3		1	1	1
Kunst	2			1	1
Liikumisõpetus	5		2	2	1
Riigikaitse (47.lend)	1			1	
Õpime õppima		1	1		
Karjääriõpetus		1		1	
Intelligentne arvutikasutaja		1	1		
Arvuti kasutamine uurimistöös		1		1	
Uurimistöö alused		1		1	
Uurimis- või praktilise töö koostamine		2			2
Moodulkursus			3	3	2
Kohustuslikud kursused					
kitsa matemaatikaga			30	32	26
*lai matemaatikaga			32	34	28

*GRÕK kohustuslik kursus

**kooli poolt määratud valikkursus

46.-47. õppeplaan

<p>GRÕK kohustuslikud kursused</p> <p>63 kursust kitsa matemaatikaga</p>	<p>Kooli määratud kohustuslikud kursused</p> <p>17 kursust</p> <p>Tekstiõpetus – 3 Inglise keel – 2 Vene keel – 1 Matem. ülesannete praktikum – 3 Õppides loon ennast – 1 Karjääriõpetus – 1 Riigikaitse (47. lend) - 1 Uurimistöö alused – 1 Arvuti kasutamine – 1 UT/PRT koostamine - 2</p>	<p>Moodulid (10. kl) – 3 kursust</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Tehniline mõtlemine ✓ Inimene ja keskkond ✓ Teatrikunsti alused ✓ Ettevõtlik noor ✓ Sport ja tervis 	<p>Valikained – vähemalt 8 kursust</p> <p><i>(loend võib õppeaastati muutuda)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Matemaatika lai kursus 2. Saksa keel 3. Soome keel 4. Hispaania keel 5. Keynote Advanced kursus (11.-12. kl) 6. Inglise keele AB (10. kl) 7. Matemaatika AB (10. kl) 8. Keemia AB (10. kl) 9. Kitsa matem. ül. praktikum (11. kl) 10. Tarbekunst (10.-12. kl) 11. Praktiline kunst (10.-12. kl) 12. Joonestamine (11.-12. kl) 13. Draamaõpetus (10.-12. kl) 14. Noortekoor (10.-12. kl) 15. Muusikalikoor (10.-12. kl) 16. Vokaalansambel (10.-12. kl) 17. Rahvatants (10.-12. kl) 18. Sportmängud – võrkpall (10.-12. kl) 19. Pilates (10.-12. kl) 20. Liiklusõpetus (10.-12. kl) 21. Usundiõpetus (10.-12. kl) 22. Filosoofia (11.-12. kl) 23. Aasia ja Aafrika – ajalugu ja kultuur 24. Teadlik enesejuhtimine (11.-12. kl) 25. Inglise keele RE ettevalmistus (12. kl) 26. Matemaatika RE ettevalmistus (12. kl) 27. CAE ettevalmistus (12. kl)
		<p>Moodulid (11. kl) – 3 kursust</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Infotehnoloogia alused ✓ Inimene ja tehnoloogia ✓ Praktilised suhtlemisoskused (46.) / Maailmamõistmine (47.) ✓ Praktiline majandus ✓ Aktiivne kodanik 	
		<p>Moodulid (12 .kl) – 2 kursust</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Infotehnoloogia rakendused ✓ Inimene ja loodusteadused ✓ Kirjandus ja film ✓ Meedia ja praktiline sisuloome ✓ Maailmamuutjate baaskursus 	

2.3.5 48. lennu kursuste jaotus ja õppeplaan

48. lennu kursuste jaotus õppeaastati

Õppeaine / kursus	*	**	10. kl	11. kl	12. kl
Eesti keel	6		2	2	2
Tekstiõpetus		3	1	1	1
Kirjandus	5		2	1	2
Inglise keel B2	5	2	3	3	1
Vene keel B1	5	1	2	2	2
Matemaatika (lai)	14		5*	5*	4*
Matemaatika (kitsas)	8		3	3	2
Matemaatika ülesannete praktikum		3	1	1	1
Füüsika	5		2	2	1
Keemia	3		2	1	
Bioloogia	4			2	2
Geograafia	3		1	1	1
Ajalugu	6		2	2	2
Ühiskonnaõpetus	2				2
Inimeseõpetus	1		1		
Muusika	3		1	1	1
Kunst	2		1		1
Liikumisõpetus	5		2	2	1
Riigikaitse	1			1	
Õppides loon ennast		1	1		
Karjääriõpetus		1		1	
Intelligentne arvutikasutaja		1	1		
Arvuti kasutamine uurimistöös		1		1	
Uurimistöö alused		1		1	
Uurimis- või praktilise töö koostamine		2			2
Moodulkursus			3	3	2
Kohustuslikud kursused					
kitsa matemaatikaga			31	31	26
*laid matemaatikaga			33	33	28

*GRÕK kohustuslik kursus

**kooli poolt määratud valikkursus

48. lennu õppeplaan

<p>GRÕK kohustuslikud kursused</p> <p>63 kursust kitsa matemaatikaga</p>	<p>Kooli määratud kohustuslikud kursused</p> <p>17 kursust</p> <p>Tekstiõpetus – 3</p> <p>Inglise keel – 2</p> <p>Vene keel – 1</p> <p>Matem. ülesannete praktikum – 3</p> <p>Õppides loon ennast – 1</p> <p>Karjääriõpetus – 1</p> <p>Riigikaitse - 1</p> <p>Intelligentne arvutikasutaja – 1</p> <p>UT alused – 1</p> <p>Arvuti kasutamine UT – 1</p> <p>UT/PRT koostamine - 2</p>	<p>Moodulid (10. kl) – 3 kursust</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Tehniline mõtlemine ✓ Inimene ja keskkond ✓ Teatrikunsti alused ✓ Ettevõtlik noor ✓ Sport ja tervis 	<p>Valikained – vähemalt 8 kursust</p> <p><i>(loend võib õppeaastati muutuda)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Matemaatika lai kursus 2. Saksa keel 3. Soome keel 4. Hispaania keel 5. Keynote Advanced kursus (11.-12. kl) 6. Inglise keele AB (10. kl) 7. Matemaatika AB (10. kl) 8. Keemia AB (10. kl) 9. Kitsa matem. ül. praktikum (11.-12. kl) 10. Tarbekunst (10.-12. kl) 11. Praktiline kunst (10.-12. kl) 12. Joonestamine (11.-12. kl) 13. Draamaõpetus (10.-12. kl) 14. Noortekoor (10.-12. kl) 15. Muusikalikoor (10.-12. kl) 16. Vokaalansambel (10.-12.kl) 17. Rahvatants (10.-12.kl) 18. Sportmängud – võrkpall (10.-12. kl) 19. Pilates (10.-12. kl) 20. Liiklusõpetus (10.-12. kl) 21. Usundiõpetus (10.-12. kl) 22. Filosoofia (11.-12. kl) 23. Aasia ja Aafrika – ajalugu ja kultuur 24. Teadlik enesejuhtimine (11.-12. kl) 25. Inglise keele RE ettevalmistus (12. kl) 26. Matemaatika RE ettevalmistus (12. kl) 27. CAE ettevalmistus (12. kl)
	<p>Moodulid (11. kl) – 3 kursust</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Infotehnoloogia alused ✓ Inimene ja tehnoloogia ✓ Maailmamõistmine ✓ Praktiline majandus ✓ Aktiivne kodanik 		
	<p>Moodulid (12 .kl) – 2 kursust</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Infotehnoloogia rakendused ✓ Inimene ja loodusteadused ✓ Kirjandus ja film ✓ Meedia ja praktiline sisuloome ✓ Maailmamuutjate baaskursus 		

2.3.6 Saku Gümnaasiumi 2023/24 õ-a kursuste plaan

Saku Gümnaasiumi 4. kooliastme kursuste plaan on koostatud lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõikes 3 on sätestatud õpilase väiksemast lubatud õppekoormusest ja gümnaasiumi riikliku õppekava § 9 ning § 10 sätestatud gümnaasiumi kohustuslike ja valikainete kursuste arvust.

	Õpilastele kohustuslikud kursused		
	10. klass	11. klass	12. klass
Eesti keel	2	2	2
Kirjandus	2	1	2
Tekstiõpetus	1	1	1
Inglise keel	3	3	1
Vene keel	2	2	2
Matemaatika (kitsas)	3	3	2
Matemaatika (lai)	*5	*5	*4
Matemaatika ülesannete praktikum	1	1	1
Intelligentne arvutikasutaja	1		
Geograafia	1	1	1
Bioloogia		2	2
Keemia	2	1	
Füüsika	2	2	1
Inimeseõpetus	1		
Ajalugu	2	2	2
Ühiskonnaõpetus			2
Muusika	1	1	1
Kunst	1	1	
Liikumisõpetus	2	2	1
Riigikaitse		1	
Õppides loon ennast	1		
Karjääriõpetus		1	
Uurimistöö alused		1	
Arvuti kasutamine uurimistöös		1	
UT/PRT koostamine (iseseisev)			2
MOODULI KURSUS	3	3	2
KOKKU:			
kitsa matemaatikaga	31	32	26
* <i>laia matemaatikaga</i>	33	34	28

2.3.7 2023/24 õ-a kursuste jaotus perioodides

10.klass

1. periood	t/n	2. periood	t/n	3. periood	t/n
matemaatika (lai 1)	2	matemaatika (lai 3)	2	matemaatika (lai 5)	2
matemaatika (lai 2)	2	matemaatika (lai 4)	2	MÜP (lai)	2
matem. (kitsas 1) + MÜP	*3	matem. (kitsas 2) + MÜP	*3	matem. (kitsas 3)+ MÜP	*2
eesti keel 1	2	tekstiõpetus 1	2	eesti keel 2	2
kirjandus 1 (G10-1)	2	kirjandus 1 (G10-1 2.kursus)	2	kirjandus 2 (G10-2, G10-3)	2
inimeseõpetus (G10-2, G10-3)		inglise keel 2	2	inimeseõpetus (G10-1)	
vene keel 1	2	füüsika 1	2	füüsika 2	2
inglise keel 1	2	geograafia 1	2	keemia 2	2
keemia 1	2	ajalugu 2	2	inglise keel 3	2
ajalugu 1	2	õppides loon ennast	1	vene keel 2	2
õppides loon ennast	1	kunst 1	1	intelligentne arvutikasutaja	1
intelligentne arvutikasutaja	1	muusika 1	1	muusika 1	1
kehaline kasvatus 1	1	kehaline kasvatus 1/2	1	kunst 1	1
mooduli 1. kursus	2	mooduli 2. kursus	2	kehaline kasvatus 3	1
				mooduli 3. kursus	2

11. klass

1. periood	t/n	2. periood	t/n	3. periood	t/n
matemaatika (lai 6)	2	matemaatika (lai 8)	2	matemaatika (lai 10)	2
matemaatika (lai 7)	2	matemaatika (lai 9)	2	MÜP (lai)	2
matem. (kitsas 4) + MÜP	*3	matem. (kitsas 5) + MÜP	*3	matem. (kitsas 6)+ MÜP	*2
tekstiõpetus 2	2	eesti keel 3	2	eesti keel 4	2
kirjandus 3	2	vene keel 3	2	vene keel 4	2
inglise keel 4	2	inglise keel 5	2	inglise keel 6	2
bioloogia 1	2	bioloogia 2	2	geograafia 2	2
füüsika 3	2	keemia 3	2	füüsika 4	2
ajalugu 3	2	uurimistöö alused	2	ajalugu 4	2
kunst 1	1	arvuti kasutamine UT	2	muusika 2	1
muusika 2	1	riigikaitse	1	kunst 1	1
karjääriõpetus	1	kehaline kasvatus 3/4	1	karjääriõpetus	1
kehaline kasvatus 3	1	mooduli 2. kursus	2	riigikaitse	1
mooduli 1. kursus	2			kehaline kasvatus 4	1
				mooduli 3. kursus	2

12.klass

1. periood	t/n	2. periood	t/n	3. periood	t/n
matemaatika (lai 11)	2	matemaatika (lai 13)	2	MÜP (lai/kitas)	3
matemaatika (lai 12)	2	matemaatika (lai 14)	2	matem. RE ettev. (valik)	3
matemaatika (kitsas 7)	*2	matemaatika (kitsas 8)	*2	tekstiõpetus 3	3
eesti keel 5	2	eesti keel 6	2	bioloogia 4	3
kirjandus 5	2	kirjandus 6	2	ingl.k. RE ettev. (valik)	3
geograafia 3	2	bioloogia 3	2	ajalugu 6	3
füüsika 5	2	inglise keel 8 (valik)	2	UT/PRT koostamine - iseseisev töö	2
inglise keel 7	2	vene keel 6	2		
vene keel 5	2	ajalugu 5	2		
ühiskonnaõpetus 1	2	ühiskonnaõpetus 2	2		
muusika 3	1	muusika 3	1		
kunst 2	1	kunst 2	1		
kehaline kasvatus 5	1	kehaline kasvatus 5	1		
mooduli 1. kursus	2	mooduli 2. kursus	2		

2.3.8 Matemaatikakursuse vahetamise tingimused

(1) Saku Gümnaasiumi 10.-12. klassi õpilastele on kohustuslik kitsa matemaatika kursus. Õpilastel on õigus valida laia matemaatika kursuse õppimine, valikust teatab õpilane 10. klassi astudes.

(2) Gümnaasiumiastme õpilase või piiratud teovõimega õpilase vanema taotlusel on õpilasel võimalik peale 10. klassi lõpetamist matemaatika kitsas kursus asendada matemaatika laia kursusega. Vastav taotlus esitatakse kooli direktorile hiljemalt õppeaasta alguseks ning õpilasel on kohustuslik 11. klassi 1. poolaasta jooksul iseseisvalt omandada puuduvate kursuste materjal ja sooritada vastavate kursuste arvestused.

(3) Laita matemaatika kursust õppivatel õpilastel, kes soovivad üle minna kitsa matemaatika kursusele, tuleb esitada vastav taotlus kooli direktorile ning täiendavalt juurde õppida valikaineid arvestusega, et koos kitsa matemaatika 8 kursusega oleks gümnaasiumi jooksul läbitud 96 kursust.

2.3.9 Valikkursuste valimise põhimõtted

(1) Saku Gümnaasium võimaldab 4. kooliastme õpilastel valikaine kursusi õpilase valikul oma kooli või kõrgkoolide (nt TÜ, TalTech, TLÜ, EKA jne) poolt pakutavatest või väljaspool kooli koolitusluba omavas asutuses (nt keeltekoool, kunstikool, muusikakool, Edumus School jt).

- (2) Gümnaasiumiastme õpilasel on kohustus valida kursusi arvestusega, et gümnaasiumi jooksul läbitaks vähemalt 96 kursust, soovituslik on igal õppeaastal läbida vähemalt 32 kursust.
- (3) Õpilasel on õigus valida piiramatult valikainete kursusi, kuid kohustuslik on läbida täies mahus kõik valitud valikainete kursused.
- (4) Usundiõpetuses ja riigikaitstes toimub õpe vastavalt riiklikus õppekavas toodud ainekavadele.
- (5) Valikainete kursustele registreerimine toimub studiumi kaudu õppeaasta alguses kahe õppenädala jooksul. Valikainete rühmade nimekirjad kinnitatakse jooksva õppeaasta 15. septembri seisuga. Õppeaastati võib kooli poolt pakutavate vaikainete ja valikkursuste arv olla erinev.
- (6) Väljaspool kooli läbitavate valikainete korral tuleb õpilasel tuleb osalemisest teavitada klassijuhatajat vastava kursuse algul ning valikaine arvestamiseks esitada hiljemalt 31. maiks õppejuhile vastav tunnistus/tõend kursuse läbimise kohta. Arvestatakse ainult jooksva õppeaastal läbitud kursusi. Saku Gümnaasium ei kanna koolituse/kursusega seotud kulutusi.
- (7) Gümnaasiumiastmes võib regulaarselt võistlusspordiga tegelevatel õpilastel igas õppeperioodis ühe valikaine kursuse arvestada treeningutel ja võistlustel osalemist (õppeaastas kokku kuni kolm kursust). Õpilasel tuleb osalemisest teavitada klassijuhatajat ning valikaine arvestamiseks esitada hiljemalt 31. maiks õppejuhile spordiklubi tõend treeningute ja võistluste mahu kohta. Arvestatakse ainult jooksva õppeaastal treeningutel/võistlustel osalemist. Saku Gümnaasium ei kanna treeningute ja võistlustega seotud kulutusi.

2.3.10 Distsantsõppe korraldus

Distsantsõppe läbiviimisel juhendub kool Andmekaitse Inspeksiooni (07.10.2020. a.) ringkirjas edastatud nõuetest koolidele ning Haridus- ja Teadusministeeriumi asjakohastest juhendmaterjalidest.

- (1) Kui isikuandmeid töödeldakse virtuaalkeskonnas selgelt kooli õppetöö korraldamiseks (sh kontaktõppes), ei küsita selleks eelnevaid nõusolekuid. Keskkonnad, mida kool kasutab õppetöö korraldamiseks on Studium ja kooli domeeniga meiliaadressid.
- (2) Õppetöö korraldamist võimaldavate keskkondade paroolide haldamine toimub õpilaste või nende vanemate poolt. Kool on konto loomisel loonud ühekordsed ajutised paroolid, mis tuleb kasutajal pärast sisse logimist muuta. Pärast eesmärgi täitmist hoolitseb kool, et kõik andmed ja kasutajakontod saaksid kustutatud.
- (3) Kui õppetöö läbiviimisel kasutatakse keskkondi või rakendusi, mis nõuavad eraldi konto tegemist või kus toimub isikuandmete salvestamine, vastutab turvalisuse eest õppetööd korraldav õpetaja.
- (4) Pärast hinde väljapanemist (st pärast hindamise vaidlustussaega) kustutab õpetaja kõik saadud failid, videod ja fotod. Lubamatu on nende hilisem kasutamine eelneva nõusolekuta.
- (5) Distsantsõppe läbiviimisel lähtutakse koolis kehtestatud korrast „Õppetöö korraldus distantsõppe perioodil“. Distsantsõppe korral toimub õppetöö virtuaalselt (veebitundidena). Distsantsõppe on õpetaja poolt juhendatud õpe, õpilastele antakse õpijuhised kust, mida ja

kuidas õppida. Õpetaja annab tagasisidet õppeülesannete sooritamise kohta ja vajadusel võimaldab konsultatsioone individuaalselt või väikeses rühmas.

(6) Hübriidõppe korral toimub paralleelselt kontakttunniga ka selle virtuaalne edastamine. Hübriidõppe korraldamiseks peab olema reaalne vajadus ja selle läbiviimise otsustab aineõpetaja. Hübriidõppe korral kasutatakse tunni edastamiseks mittestatsionaarset kaamerat või seadet ja õpetaja suunab kaamera nii, et see näitab vaid õpetajat või õpilasi selja tagant.

(7) Veebitundide korral tagab õpetaja, et osalevad vaid selle klassi või õpperühma õpilased. Veebitunnis osalemiseks kasutab õpilane kooli domeeniga meiliaadressi ning tunnis osalev õpilane peab jagama oma videopilti, st kaamera peab olema sisse lülitatud.

(8) Veebitundide salvestamine ja salvestiste jagamine ei ole ilma eelneva kokkuleppeta lubatud. Veebitunni eesmärk on õppetöö läbiviimine ja tunnis osalemine ning seega puudub põhjendatud vajadus selle salvestamiseks või järele vaatamiseks. Kui õpilane veebitunnist puudub, toimub õppimine ja järele vastamine nii, nagu see toimuks kontaktõppe korral.

Distantsõppe korral tagab kool tugiteenuste kättesaadavuse. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppetöö korraldatakse võimaluste piires kontakttundidena

2.3.11 Ülemineku- ja gümnaasiumi koolilõpueksami korraldamise põhimõtted

(1) 10. ja 11. klassis toimub üleminekuksam. 2. poolaasta alguseks kinnitab õppenõukogu mõlemale klassile kolm ainet, millest õpilane valib 3. õppeperioodi alguseks ühe, milles sooritab üleminekuksami. Õpilasteksamivalikud kinnitatakse direktori käskkirjaga.

(2) Üleminekuksami materjalid koostavad aineõpetajad ja esitavad need direktorile kinnitamiseks vähemalt kaks nädalat enne eksami toimumist. Üleminekuksam toimub enne õppeperioodi lõppu, hinne kantakse õppeinfosüsteemi päevikusse ja seda arvestatakse kooliastmehinde väljapanekul.

(3) Koolieksami sooritamiseks vabastatakse 10. ja 11. klassi õpilane, kes on antud õppeaastal eksamiaine olümpiaadi maakondlikus voorus saavutanud 1.-3. koha või üleriigilises voorus 1.-10. koha. Kui eksamist vabastatud õpilane soovib eksamit sooritada, teavitab ta sellest aineõpetajat vähemalt üks nädal enne eksami toimumist.

(4) Gümnaasiumi lõpetamiseks sooritavad 12. klassi õpilased ühe koolilõpueksami. Koolilõpueksami aineks võivad õpilased valida kirjanduse, vene keele, füüsika, keemia, bioloogia, geograafia, ajaloo, ühiskonnaõpetuse, muusika, kunsti või liikumisõpetuse. Eksamiaine valiku teavad õpilased kooli juhtkonnale jooksva õppeaasta 3. õppeperioodi alguseks. Õpilasteksamivalikud kinnitatakse direktori käskkirjaga.

(5) 12. klassi õpilane, kes on antud õppeaastal aineolümpiaadi maakondlikus voorus saavutanud 1.-3. koha või on võistelnud aineolümpiaadi üleriigilises voorus, vabastatakse vastava aine koolilõpueksami sooritamiseks ning eksami tulemuseks loetakse maksimumpunktid.

(6) Ülemineku- ja koolilõpueksamid viiakse läbi direktori kinnitatud eksamiplaani järgi. Eksamiplaanid pannakse õpilastele, õpetajatele ja lastevanematele tutvumiseks välja vähemalt kaks nädalat enne eksamite toimumist.

(7) Ülemineku- või koolilõpueksami mitterahuldavale hindele sooritanud või eksami sooritamata jätnud õpilane sooritab järeleksami vastavalt direktori kehtestatud järeleksamite plaanile. Järeleksam toimub kahe nädala jooksul pärast ülemineku- või koolilõpueksamit või õpilase põhjendatud taotlusel hiljemalt jooksva õppeaasta lõpuks.

2.4 Õppekirjandus

Klass	Õpik	Töövihik
Eesti keel		
10. kl	M. Ehala, K. Habicht „Keel ja ühiskond“, Künnamees 2014/2020	M. Ehala „Keel ja ühiskond“ TV, Künnamees, 2014/2020
10. -12. kl	M. Ehala, M. Kitsnik „Praktiline eesti keel“ 1. -3. vihik, Künnamees 2011-2013	A. Kiin, A. Lunter „Gümnaasiumi eesti õigekeele vihik“ Koolibri 2010
11. kl	E. Tisler, L. Tankler „Meedia ja mõjutamine“, Maurus 2019	
11. -12. kl		A. Lunter „Lugemisest kirjutamiseni“ eesti keele riigieksami TV, Koolibri 2013
12. kl	K. Kern, I. Võik „Korras keel, sobiv stiil, selge sõnum“, Maurus 2014	
Kirjandus		
10. kl	-	-
11. kl	S. Nootre „Kirjanduse kõnekus“ I - II, Avita 2013	-
12. kl	-	-
Inglise keel		
10. kl	D. Spencer „Gateway B2“, MacMillian 2017	D. Spencer „Gateway B2“, MacMillian (elektrooniline)
11. kl	D. Spencer „Gateway B2+“, MacMillian 2018	D. Spencer „Gateway B2+“, MacMillian (elektrooniline)
12. kl	D. Spencer „Gateway B2+“, MacMillian 2018 / D. Spencer „Gateway C1“, MacMillian 2017	D. Spencer „Gateway B2+“, MacMillian / D. Spencer „Gateway C1“, MacMillian (elektrooniline)
Vene keel		
10. kl	T. Trojanova „Русский язык день за днём 10. kl“, Argo 2012	
11. kl	T. Trojanova „Русский язык день за днём 11. kl“, Argo 2012	
12. kl	T. Trojanova „Русский язык день за днём 12. kl“, Argo 2014	
Matemaatika		
10. kl Lai kursus	L. Lepmann, T. Lepmann, K.Velsker „Matemaatika X klassile“, Koolibri 2011	Foxcademy õppekeskkond

10. kl Kitsas kursus	H. Afanasjev, J. Afanasjev jt „Gümnaasiumi kitsas matemaatika“ I, II, III, Avita 2011	Foxcademy õppekeskkond
11. kl Lai kursus	L. Lepmann, T. Lepmann, K. Velsker „Matemaatika 11. klassile“, Koolibri 2012	Foxcademy õppekeskkond
11. kl Kitsas kursus	H. Afanasjev, J. Afanasjev jt „Gümnaasiumi kitsas matemaatika“ IV, V, VI, Avita 2012	Foxcademy õppekeskkond
12. kl Lai kursus	L. Lepmann, T. Lepmann, K. Velsker „Matemaatika XII klassile“, Koolibri 2013	Foxcademy õppekeskkond
12. kl Kitsas kursus	H. Afanasjev, J. Afanasjev jt „Gümnaasiumi kitsas matemaatika“ VII, VII, Avita 2013 H. Afanasjev, J. Afanasjev „Gümnaasiumi kitsas matemaatika – kordamine“ (IX), Avita 2015	Foxcademy õppekeskkond
Ajalugu		
10. kl	M. Laar, L. Vahtre. „Üldajalugu gümnaasiumile“, Maurus 2015. M. Laur, A. Mäesalu jt „Eesti ajalugu I“, Avita 2005	-
11.kl	M. Laur, A. Mäesalu jt „Eesti ajalugu I“, Avita 2005 M. Laur, A. Mäesalu jt „Eesti ajalugu II“, Avita 2005	A. Kriiska, A. Tvauri jt „Eesti ajalooatlas“, Avita 2023
12. kl	M. Laar, L. Vahtre „Lähiajalugu Gümnaasiumile I“, Avita 2006 M. Laar, L. Vahtre „Lähiajalugu Gümnaasiumile II“, Avita 2007	-
Ühiskonnaõpetus		
12. kl	T.Saarts, L.Roosmaa, „Ühiskonnaõpetus gümnaasiumile“ 1. ja 2. osa, Maurus 2019	-
Inimeseõpetus		
10. kl	-	-
Majandus- ja ettevõtlusõpe		
10. kl	JA Eesti „Majandusõpik gümnaasiu- mile“, Emecol OÜ Tallinna 2011 „Ettevõtlikkusest ettevõtluseni“, SA Teadlik valik 2012 E. Kubber, M. Ginter jt „Kuidas saada ärihundiks? Aktiivse turunduse ja	JA Eesti „Õpilasfirmade tööjuhend“ (elektrooniline) JA Eesti „Majandusõpik gümnaasiumile“ Emecol OÜ Tallinna Töölehed

	müügi nipid“, MTÜ Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustik 2018 (elektroniline)	
11. kl	„Ettevõtlikkusest ettevõtluseni“, SA Teadlik valik 2012 V. Zirnask "Finantsaabits - Rahaasjad korraldamise käsiraamat" 2016 (eõpik)	
Bioloogia		
11. kl	A. Tehunen, J. Veneläinen, jt „Bioloogia õpik gümnaasiumile“ 1. ja 2. kursus“, Avita 2012	-
12. kl	T. Tenson, N. Kaldaru jt „Bioloogia õpik gümnaasiumile“ 3. kursus, Avita 2013 P. Haponen, M. Holopainen jt „Bioloogia õpik gümnaasiumile“ 4. kursus“, Avita 2013	
Geograafia		
10. kl	S. Mäeltsemees „Maailma ühiskonnageograafia I kursus“, Avita 2013	
11. kl	J. Jõgi, S. Sepp „Üldmaateadus. Maa kui süsteem. II kursus“, Avita 2013	-
12. kl	S. Mäeltsemees „Maailma ühiskonnageograafia. Loodusvarade majandamine ja keskkonnaprobleemid. III kursus“, Avita 2015	-
Füüsika		
10. kl	K. Tarkpea, I. Peil „Füüsikalise looduskäsitluse alused.“, Maurus 2014 Peil „Mehaanika“, Maurus 2012	-
11. kl	K. Tarkpea, I. Peil „Elektromagnetism.“, Maurus 2013 M. Reemann „Energia“, Maurus 2014	-
12. kl	J. Paaver „Mikro- ja megamaailma füüsika“, Maurus 2014	-
Keemia		
10. kl	L. Tamm „Keemia alused.“, Maurus 2014 L. Tamm „Anorgaanilised ained“, Maurus 2014	M. Saar „Keemia alused“, Maurus M. Saar „Anorgaanilised ained“, Maurus
11. kl	M. Saar „Orgaanilised ained“, Maurus 2019	M. Saar „Orgaanilise ained“, Maurus
Muusika		

10. kl	A. Sepp, T. Siitan „Muusikaõpetuse tööraamat gümnaasiumile“ (GTR) I osa, Avita 2008	-
11. kl	A. Sepp „Muusikaõpetuse tööraamat gümnaasiumile“ (GTR) II osa, Avita 2012	-
12. kl	I. Garšnek jt „Muusikaõpetuse õpik gümnaasiumile“ III osa, Avita 2016	-
Kunst		
10.-11. kl	H. M. Treier „Kunstiajalugu gümnaasiumile“ 1. osa, Maurus 2020	-
12. kl (23/24)	S. Abiline „Kunstiajalugu gümnaasiumile“ 2.osa, Maurus 2020	

2.5 Kooli õppekava välise õppimise arvestamine koolis õpitava osana

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §17 lõike 4 kohaselt võib kool õpilase (piiratud teovõimega õpilase puhul vanema) ja direktori (direktori volitatud õpetaja) kokkuleppel arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

Gümnaasiumi riikliku õppekava §18 lõike 2 kohaselt mõistetakse kokkuvõtva hindamisena teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõikele 4 arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana.

Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana võimaldab suurendada õpilaste hariduslikku mobiilsust ning avardada võimalusi kooliväliseks õppeks. Väljaspool kooli õppimine annab paindlikuma võimaluse hariduse omandamiseks ja annab andekamatele õpilastele võimaluse ennast teostada. Kooli õppekavavälise õppe või tegevuse arvestamisel loetakse tulemused samaväärseks õppekava läbimisel saavutatud õpitulemustega.

(1) Õpilase või piiratud teovõimega õpilase vanema taotlusel ja koolitaja nõusolekul võib Saku Gümnaasium gümnaasiumiastmes arvestada õppetöö osana muusika, võõrkeelte ja kunsti õppimist teises koolis või koolitusluba omavas asutuses tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada Saku Gümnaasiumi õppekavaga määratud õpitulemusi. Vastav taotlus ja koolitaja nõusolek esitatakse õppejuhile kirjalikult hiljemalt õppeaasta alguseks. Kursusehinded pannakse sellisel juhul välja õpetust läbiviiva koolitaja ametliku tõendi alusel.

(2) Gümnaasiumiastmes võib kool õpilase või piiratud teovõimega õpilase vanema taotlusel arvestada valikainena õppimist kõrgkoolide (nt TÜ, TalTech, TLÜ, EKA jne) või väljaspool kooli koolitusluba omava asutuse (nt keeltekool, kunstikool, muusikakool, Edumus School jt) gümnaasistidele suunatud kursustel ning regulaarselt võistlusspordiga tegelevatel õpilastel arvestada valikainena treeningutel ja võistlustel osalemist. Valikainete arvestamise tingimused on kirjeldatud p.2.3.9 Valikkursuste valimise põhimõtted.

(3) Saku Gümnaasium ei kanna kooli õppekavavälise õppimise või tegevusega seotud kulutusi.

(4) Kooli õppekavavälise õpingu või tegevusena ei arvestata kooli lõpetamisega seotud tegevusi (koolieksami sooritamine, õpilasuurimuse või praktilise töö sooritamine).

2.6 Läbivate teemade ja lõimingu rakendamine

Läbivate teemade rakendamine

Läbivate teemade õpetus realiseerub kogu koolipere ühise toimimise kaudu, põhinedes lõimingu ja keskkonna korraldusel.

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- õpikeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlemised, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineülesed, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte;
- valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlust;
- läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös, praktilises või uurimuslikus töös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda individuaalselt või rühmas sooritatava töö valikul;
- korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälise õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

Aineõppel põhinev läbivate teemade kasutamine arvestab ainekavades toodud seoseid läbivate teemade taotlustega ning õppeainete ja ainevaldkondade vahelise lõimingu vajadust läbivate teemade käsitlemisel. Läbivate teemade taotluste elluviimine toimub ka valikainete kaudu. Õppeainete ja ainevaldkondade panus läbiva teema käsitlemisse on lähtuvalt õppeaine taotlusest ja õppesisust erinev.

Õpikeskkonna korraldamise kaudu luuakse võimalused läbivate teemadega tegelemiseks. Läbivate teemade taotluste elluviimiseks kasutatakse nii vaimset, sotsiaalset kui ka füüsilist õpikeskkonda. Klassi- ja koolivälisel tegevusel põhinev läbivate teemade käsitlemine toimub projekti- ja partnerlustegevuste kaudu, mille eesmärgid ja tulemused on seotud läbivate teemade taotlustega.

Lõimingu rakendamine

Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab kool õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus kooli üldtööplaanis ja sündmuste plaanis ning õpetaja oma töö planeerimisel ainekaardis.

Lõimingu kaudu seostatakse eraldiseisvaid õpetatavaid teadmisi ja oskusi asetades need reaalse elu konteksti ning aidates õpilastel neid mõtestada ja seostada üheks tervikuks. Lõiming võimaldab püüelda suunas, kus õpilased areneksid aktiivseteks ennastjuhtivateks õppijateks, kes konstrueerivad oma teadmisi varasematele teadmistele tuginedes ning õppimise käigus omandatud kogemustest ja seostest.

Lõimingu saavutamiseks korraldatakse Saku Gümnaasiumis õpet ja kujundatakse õpikeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määratledes erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku. Õppe lõimingut taotlevad tunnivälised ja ülekooolilised projektid kavandatakse koostöös iga õppeaasta alguseks ning need kajastuvad kooli üldtööplaanis ja sündmuste plaanis.

Lõimingut toetavad

- erinevad õppeviisid (individuaalne, paaris- ja rühmatöö, diskussioon, ajurünnak, probleemõpe, õppekäik, ekskursioon, matk jt), mis aitavad õpilasel omandada erinevaid töövõtteid ja saada kogemusi;
- erinevad õppeülesanded (projekt, referaat, uurimistöö, loovtöö, essee jt), mis täidavad olulist rolli sisemise lõimingu saavutamisel;
- mistahes probleem, meetod või vahend, millega seostatakse kaks või enam õpikogemust.

Lõimingu viisi (nt ainetevahelised seosed, ajaline kooskõla, ainete kombineerimine, teemakeskne lõiming) valikul on õpetaja vaba ning valik sõltub sellest, mida tahetakse lõimimisega saavutada: kas luua seoseid üksikute õpitulemuste vahel ainevaldkondade sees ja ainevaldkondade vahel või soovitakse lõiminguga saavutada kooliastme pädevusi, üldpädevusi või valdkonnapädevusi.

2.7 Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

Õppekava rakendamist toetavad ühistegevused ja ülekooolilised ühistegevused (projektid) kirjeldatakse konkreetsemalt kooli üldtööplaanis ja sündmuste plaanis kooskõlas haridus- ja teadusministri 25.augusti 2010.a määruse 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord” § 4.

Õppekava rakendamist toetavad ühistegevused

- Osalemine ainealastes, klassidevahelistes, ülekooolilistes, rahvusvahelistes projektides.
- Projektõppepäevad, teemanädalad, ainenädalad ja –päevad, koolisesed ainevõistlused (olümpiaadid, konkursid jne), üritused (minikonverentsid, õpilasfirmade laadad jne).
- Õppetundide välisel ajal toimuvad ekskursioonid.
- Õpilastele, õpetajatele ja lastevanematele suunatud koolitused (loengud jne).

- Üld-, valdkonna- ja ainepädevuste kujundamist toetavad õppekäigud, mis on kooskõlastatud teiste sama klassi aineõpetajatega.
- Saku Gümnaasium võimaldab toetust igale klassile üheks õppekäiguks õppeaasta jooksul kas kooli või projektide eelarvest järgnevalt:

10.klass	Sotsiaal- ja kunstained	ERM
11.klass	Sotsiaal- ja kunstained	KUMU
12.klass	Loodusained	Aktiivõppeprogramm looduses

Ülekoolilised ühistegevused

- Traditsioonilised ülekoolilised üritused, mis toimuvad igal õppeaastal (nt kontserdid, muusikal, õpilasfirmade laat, moeshow, stiilinädal jt)
- Õpilasesinduse valimised
- Spordipäevad
- Erinevate tähtpäevadega seotud üritused (nt mihklipäevalaat, emakeelepäev, aktused jt)
- Uurimistööde ja praktiliste tööde kaitsmised
- Heategevusüritused

Õppekava rakendamist toetavad ühistegevused ja ülekoolilised ühistegevused kirjeldatakse konkreetsemalt kooli sündmuste plaanis. Kavandatud ühistegevused toetavad üldpädevuste kujunemist. Kõigile ühistegevustel on kindlaks määratud juht, kes juhhib planeerimist, korraldab meeskonna tööd ja ürituse läbiviimist ning tulemuste /toimumise analüüsi ja parendustegevuste kavandamist.

2.8 Liikluskasvatuse teemad

Üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks

Vastavalt liiklusseaduse § 4 lõikele 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on :

- ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt
- teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Kooli rolliks on vastavalt liiklusseaduse § 4 lõikele 2 viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada õpilasi ette ohutuks liiklemiseks. Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011.a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“.

Juhindudes maanteeameti veebilehel antud soovitustest, kujundatakse gümnaasiumiastmes liikluskasvatuse teemade kaudu alljärgnevaid üldiseid teadmisi ja oskusi ohutuks liiklemiseks. Gümnaasiumi lõpetaja:

- on seaduskuulekas ning tal on teadmised ja oskused, mis toetavad tema enda ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust erinevates liiklusolukordades nii jalakäijana, sõitjana kui ka juhina;

- väärtustab ohutust, on teadlik riskikäitumise tagajärgedest;
- oskab õnnetusjuhtumi korral tegutseda, teisi aidata ja juhendada, anda esmaabi kannatanule tagades enda ohutuse;
- oskab koostada riskianalüüsi silmas pidades kooliümbruse (liiklus)keskkonda, teeb ettepanekuid ohutuse suurendamiseks.

Gümnaasiumiastmes on liikluskasvatuse eesmärgiks:

- õigete ohutust tagavate hoiakute kujundamine, mis loob eelduse ohutu käitumise väärtustamisele
- gümnaasiumis ohutusalane õpetus laieneb ja süvendab põhikoolis omandatud ohutusalaseid hoiakuid, teadmisi, oskusi ja vilumusi.

Lähtuvalt Vabariigi Valitsuse 20.oktoobri määrusest nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“ ja gümnaasiumi riikliku õppekava läbivast teemast „Tervis ja ohutus“ on gümnaasiumiastmes liikluskasvatuse sisuks liiklusohutust tagavate hoiakute arendamine ja käitumise mõjutamine, millega laiendatakse ja süvendatakse põhikoolis omandatud liiklusohutusalaseid teadmisi, oskusi, vilumusi ja hoiakuid.

Liikluskasvatuse teemasid käsitletakse nii klassijuhataja- kui ka ainetundide raames. Liikluskasvatuse teemad planeeritakse õpetajate poolt õppe- ja kasvatustegevust kavandades. Liikluskasvatuse teemasid käsitletakse süvendatult valikaine „Liiklusõpetus/ B-kategooria mootorsõidukijuhi teoreetiline õpe“ raames. Koolivälised liikluskasvatust toetavad tegevused (nt koolitus „Selge pilt“) kavandatakse kooli sündmuste plaanis.

2.9 Õpilasuurimuse ja praktilise töö korraldamise põhimõtted

(1) Õpilasuurimus on õpilase või õpilaste poolt õppekava raames ette valmistatud kirjalik töö. Õpilasuurimus põhjendab probleemivalikut, annab ülevaate uurimuse taustast, püstitab uurimisküsimused, põhjendab meetodi valikut, kajastab andmeid ja tõendusmaterjali kogumist, kirjeldab tulemusi ning esitab tulemuste analüüsi, järeldused ja kokkuvõtte, kasutatud allikate loetelu ning resüme eesti ja võõrkeeles. Õpilasuurimus on algupärane, objektiivne ja süsteemne ning uurimuse tulemused on tõendatavad, mõtestatud ja selgitatud. Õpilasuurimus kajastab õpilase uurimistulemusi ja seisukohti ning ei piirdu üksnes refereerimisega. Õpilasuurimuse tulemused vormistatakse uurimistööna arvestades „Saku Gümnaasiumi uurimistöö koostamise juhendis“ kehtestatud nõudeid.

(2) Praktiline töö on õpilase või õpilaste poolt õppekava raames loodud teos, õpilasfirma, tehnoloogiline lahendus, õppematerjal või projekt ja selle kirjalik kokkuvõte. Kirjalik kokkuvõte avab praktilise töö tausta, lähtealused ja eesmärgid ning kirjeldab kontseptuaalset lahendust, töö aktuaalsust, tööprotsessi ja töö tulemust. Praktilise töö kokkuvõte vormistatakse kirjalikult arvestades „Saku Gümnaasiumi praktilise töö sooritamise juhendis“ kehtestatud nõudeid.

(3) Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamisel ja hindamisel on eesmärgiks õpilase loova eneseväljenduse, koostöö ja iseseisvalt töötamise oskuse arendamine ning järgmiste oskuste omandamine:

- uuritava probleemi või loodava praktilise töö kohta taustinformatsiooni ja andmete kogumise ja analüüsimise oskus;
- teoreetiliste teadmiste praktilise rakendamise oskus;

- töö eesmärgi ja probleemile vastavate uurimisküsimuste sõnastamise ning sobiva meetodi ja analüüsivahendite valimise ja rakendamise oskus;
- tegevuse ajalise kavandamise ja kavandatu järgimise oskus;
- teadusteksti koostamise (eelkõige õpilasuurimuse puhul) oskus;
- oma tegevuse ja töö analüüsimise oskus;
- töö korrektse vormistamise oskus;
- kokkuvõtte ja resümees koostamise oskus;
- töö kaitsmise oskus.

(4) Saku Gümnaasiumi 4. kooliastmes on 11. klassis kohustuslik kursus „Uurimistöö alused”. Kursuse lõputööna koostavad ja kaitsavad õpilased teoreetilise või empiirilise lühiuurimistöö/kursusetöö/õpimapi.

(5) Kursuse „Uurimistöö alused” lõputööde retsenseerimine ja kaitsmine toimub ainetunni (kursuse) raames. Kursuse lõputöö (lühiuurimus) korral hinnatakse töö vastavust teemale, sisu (struktuuri, terviklikkust), valitud meetodi rakendamist, korrektset keelekasutust ja viitamist; töö koostamise protsessi (õpilase huvi ja pühendumust, iseseisvust, ajagraafiku järgimist, suhtlemist juhendajaga); töö kaitsmist (esinemisoskus, esitlus).

(6) Gümnaasiumi lõpetamise tingimuseks on õpilasuurimuse või praktilise töö sooritamise ja kaitsmise 12. klassis. Saku Gümnaasiumis võib gümnaasiumi lõpetamiseks koostada õpilasuurimusi või praktilisi töid kõigis õppeainetes.

(7) Gümnaasiumi lõpetamiseks võib Saku Gümnaasiumis praktilise tööna luua originaalteose, -toote või -tehnoloogilise lahenduse, õpilasfirma, välja töötada/koostada rakendatava õppevahendi, korraldada ülekoolilise või ühele kooliastmele mõeldud ürituse/võistluse, osaleda koolimuusikali kandvates rollides ja korraldada koolimuusikali ettevalmistamise ja läbiviimisega seotud tegevusi.

(8) Õpilasuurimisel või praktilisel tööl võib olla üks kuni kaks õpilasautorit, kelle panus töösse on selgelt näidatud ja eristatav. Kõik autorid peavad osalema õpilasuurimuse või praktilise töö esitlemisel.

(9) Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamise ajakava igaks õppeaastaks kehtestab kooli direktor käskkirjaga.

(10) Saku Gümnaasiumis on õpilasuurimuse või praktilise töö sooritamiseks 12. klassis võimaldatud kaks valikkursust (70 akadeemilist tundi), mis on arvatud õpilase kohustusliku minimaalse õppekoormuse hulka. Gümnaasiumi lõpetamiseks teostatava õpilasuurimuse või praktilise töö korral valivad õpilased õppeaine, milles nad soovivad tööd teostada ja juhendaja hiljemalt 12. klassis 1. oktoobriks ning esitavad õppejuhile vastava kirjaliku kokkuleppe. („SG uurimistöö koostamise juhend”, „SG praktilise töö sooritamise juhend”). Gümnaasiumi lõpetamiseks sooritavate uurimis- ja praktiliste tööde teemad kinnitatakse direktori käskkirjaga.

(11) Õpilasuurimuse või praktilise töö vastutav juhendaja on Saku Gümnaasiumi töötaja, lisaks võib kaasata ka juhendaja väljastpoolt kooli. Saku Gümnaasiumi õpetaja või töötaja on ühe õppeaasta jooksul juhendajaks kuni kolmele õpilasele või ühele õpilasarühmale (juhendaja nõusolekul ka rohkem) gümnaasiumi lõpetamiseks sooritatavale uurimis- või praktilise töö sooritamisel. Gümnaasiumi lõpetamiseks koostatavate uurimis- ja praktilistele tööde juhendajad kinnitatakse direktori käskkirjaga.

(12) Gümnaasiumi lõpetamiseks koostatavatele uurimis- ja praktilistele töödele kinnitatakse retsensendid direktori käskkirjaga. Retsensendiks võib olla Saku Gümnaasiumi õpetaja või ainespetsialist väljastpoolt kooli. Saku Gümnaasiumi õpetaja on ühe õppeaasta jooksul retsensendiks kuni kolmele uurimis- või praktilisele tööle (õpetaja nõusolekul ka rohkem).

(13) Õpilasuurimuste ja praktiliste tööde hindamiseks viiakse läbi kaitsmine. Uurimistöid ja praktilisi töid hindab direktori käskkirjaga moodustatud kaitsmiskomisjon. Kaitsmisele lubatakse õigeaegselt esitatud nõuetekohaselt vormistatud tööd. Hindamisel võetakse arvesse retsensendi poolt tööle antud hinnang, juhendaja hinnang õpilase tegevusele õpilasuurimuse või praktilise töö ettevalmistamisel ning töö kaitsmisprotsessile antud hinnang. Retsensendi ja juhendaja hinnangud vormistatakse vastavalt „SG uurimistöo koostamise juhendis“ ja „SG praktilise töö sooritamise juhendis“ esitatud nõuetele ning esitatakse kaitsmiskomisjonile. Töö autoril on õigus retsensiooniga tutvuda enne kaitsmist.

(14) Gümnaasiumi lõpetajal on õigus kaitsmiskomisjonile esitada ning kaitsta jooksval õppeaastal üleriigilisel õpilaste teaduslike tööde konkursil auhinnatud/tunnustatud õpilasuurimus.

(15) Gümnaasiumi lõpetamiseks koostatud õpilasuurimusi ja praktiliste tööde kirjalikke kokkuvõtteid säilitatakse Saku Gümnaasiumi raamatukogus vähemalt kolm õppeaastat.

(16) Kui õpilasuurimust või praktilist tööd on hinnatud mitterahuldava hindega või nõuetekohaselt vormistatud töö on jäänud õigeaegselt esitamata, antakse õpilasele võimalus korduvaks õpilasuurimuse või praktilise töö ettevalmistamiseks ja kaitsmiseks.

2.10 Hindamise korraldus ja gümnaasiumi lõpetamine

2.10.1 Teadmiste ja oskuste hindamine

(1) Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise.

(2) Enesejuhtimise oskuste arendamiseks ning õppija iseseisvuse ja vastutustunde suurendamiseks oma õppimise eest kaasatakse võimalusel õpilasi hindamismeetodite ja -kriteeriumite, -mudelite seadmisel.

(3) Hindamise eesmärkideks on:

- toetada õpilase arengut;
- anda tagasisidet õpilase õpitulemuste saavutatuse kohta;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- gümnaasiumis anda alus otsuse tegemiseks kursuse läbimise ning gümnaasiumi lõpetamise kohta.

(4) Hindamisel võrreldakse õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

(5) Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning oma hinnete kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.

(6) Õppeprotsessi vältel saadud hinned on erineva kaaluga. Ulatuslikumate suuliste, kirjalike ja praktiliste tööde/tegevuste eest saadud hinned (päevikus tähistatud arvestuslike hinnetenähtude) on kokkuvõtval hindamisel suurema kaaluga.

(7) Kursuse algul teeb õpetaja õpilastele ja vanematele ainekaardi kaudu teatavaks õppeaines nõutavad teadmised ja oskused: mida hinnatakse (õpitulemused), kuidas hindamine toimub (hindamismeetod) ja hindamise kriteeriumid. Ainekaardid avalikustatakse õppeinfosüsteemis.

(8) Kursuse õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike tööde (kontrolltöö – sotsiaalministri 27.03.2001 määrus nr 36 § 3. p.4) aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega. Kontrolltööde planeerimisel lähtutakse sotsiaalministri 27.03.2001.a. määruse nr 36 „Tervisekaitsenõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele“ § 10 sätestatust. Gümnaasiumiastmes on kokkuleppel õpilastega lubatud erisusi kontrolltööde läbiviimise aegades. Aineõpetaja kannab kontrolltööde toimumise aja õppeinfosüsteemi kontrolltööde tabelisse.

(9) Hindamisel viie palli süsteemis:

- hindegaga „5“ ehk „väga hea“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
- hindegaga „4“ ehk „hea“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
- hindegaga „3“ ehk „rahuldav“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;
- hindegaga „2“ ehk „puudulik“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkama saamist edasisel õppimisel või edasises elus;
- hindegaga „1“ ehk „nõrk“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkama saamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

(10) Õppeprotsessi vältel (nn jooksev hindamine) võib vajadusel hinde täpsustamiseks kasutada märke „+“ ja „-“ ning lisaks numbrilistele hinnetele võib kasutada tähiseid A (arvestatud) ja MA (mittearvestatud). Mitteeristava (A/MA) jooksva hindamise korral kirjeldatakse ainekavas või ainekaardis hinnangute viie palli süsteemis numbriliseks kursusehindeks teisendamise põhimõtted.

(11) Gümnaasiumiastmes hinnatakse kokkuvõtvalt (st kursusehinded) õpilaste ainealaseid teadmisi ja oskusi kõigis kohustuslike õppeainete, kooli poolt määratud valikainete numbriliselt viie palli süsteemis. Õpilaste poolt valitud moodulite kursuste ja valikainete korral võib kokkuvõtvalt (st kursusehinded) hinnata numbriliselt viie palli süsteemis või mitteeristavalt (A - „arvestatud“ ja MA - „mittearvestatud“).

(12) Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%.

(13) Kui õpilasele on kehalises kasvatuses meditsiiniliste näidustuste tõttu erinõudeid, hinnatakse antud õppeaines õpilase teoreetilisi teadmisi.

(14) Kui hindamisel tuvastatakse mahakirjutamine või kõrvalise abi kasutamine (sh plagieerimine, teise autori tööle või tehisintellektil põhineva tarkvara kasutamisele mitte viitamine, lubamatu koostöö, töö kopeerimine vms akadeemiline petturlus), hinnatakse kirjalikku tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hindegaga „nõrk” ning õpetajal on õigus keelduda õpilasele järelevastamise võimaluse andmisest.

(15) Tehisintellektil põhineva tarkvara või tehnoloogilise abi kasutamine ei ole kontrolltöös/testis/eksamil lubatud välja arvatud juhtud, kus see on ette nähtud ülesande juhendis. Kui tekstirobotit kasutamine hindelise töö korral ei ole ette nähtud, loetakse selle kasutamine akadeemiliseks petturluseks ning käsitletak vastavalt Saku Gümnaasiumi õppekava hindamise korraldusele.

(16) Kui ulatuslikumat suulist, kirjalikku või praktilist tööd/ tegevust (päevikus märgitud arvestuslik hinne) on hinnatud hindegaga «puudulik» või «nõrk», antakse õpilasele võimalus ühekordseks järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks. Järelevastamise/järeltöö sooritamise tähtaeg märgitakse õppeinfosüsteemi päevikusse koos hinde sisestamisega

(17) Kui õpilasel on tähtajaks jäänud õppeülesanne tegemata/esitamata/hindamata, lisatakse õppeinfosüsteemi päevikusse märke „T” („tegemata”) ja samaaegselt kommentaar, millega teavitatakse õpilast ja vanemat selle sooritamise/esitamise vajalikkusest ja tähtajast. Kui õpilasel on määratud tähtajaks (märke „T” kommentaar) mõjuva põhjuseta sooritamata nõutavad õppeülesanded, arvestatakse need sooritatuks hindele „nõrk” ning vastav hinne kantakse õppeinfosüsteemi päevikusse.

(18) Õppevõlgnevused (mitterahuldav hinne, mitteamvestatud, esitamata või tegemata tööd) tuleb likvideerida üldjuhul kahe nädala jooksul alates hinde või märke „T” kandmisest Stuudiumi päevikusse. Mõjuval põhjusel õppevõlgnevuste tähtaja pikendamiseks tuleb õpilasel enne järelevastamise tähtaja möödumist esitada taotlus õppejuhile.

(19) Kirjalikke järeltöid saab sooritada järelevastamiseks ettenähtud ajal. Järelevastamised toimuvad üks kord nädalas ja toimumise ajad tehakse õpilastele teatavaks õppeperioodi alguses. Õpilastel tuleb järeltöö sooritamiseks registreeruda Stuudiumis vähemalt kaks päeva enne järelevastamise aega. Suulised ja praktilised järeltööd viib läbi aineõpetaja. Enne järeltöö sooritamist on õpilasel õigus aineõpetaja konsultatsioonile. Järeltöö hinne lisatakse õppeinfosüsteemi päevikus esialgse töö hindele, st esialgse töö toimumise/esitamise kuupäevale.

(20) Õpilasel või piiratud teovõimega õpilase vanemal on õigus hinnet vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde teadasaamist (hinde sisestamist õppeinfosüsteemi päevikusse), esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendusega. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul arvates otsuse vastuvõtmise päevast.

2.10.2 Õppimist toetav hindamine (kujundav hindamine)

(1) Õppimist toetava (kujundava) hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

(2) Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeaine õpitulemuste saavutamise, üldpädevuste arengu, gümnaasiumi lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute ning läbivate teemade õppe kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad ja teised õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Saku Gümnaasium reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavade ja tegevustega.

(3) Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

(4) Õppimist toetava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi, millesse õpilane kogub töid erinevatest õppeainetest. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

2.10.3 Kokkuvõtva hindamise korraldus gümnaasiumis

(1) Kokkuvõtval hindamisel koondatakse hinded kursusehinneteks ning õppekava kursuste läbimisel koondatakse kursusehinded kooliastmehinneteks. Õpilasele kohustuslike kursuste korral kasutatakse kokkuvõtval hindamisel viie palli süsteemi. Õpilase poolt valitud valikainete kursuse- ja kooliastmehinnete korral võib kasutada hinnanguid „arvestatud” ja „mittearvestatud” ning neid ei teisendata viie palli süsteemi.

(2) 10.–12. klassi õpilast ja piiratud teovõimega õpilase vanemat teavitatakse kokkuvõtivatest hinnetest iga kursuse lõpul õppeinfosüsteemi päeviku kaudu ning õppeperioodi lõpul ka paber kandjal klassitunnistuse kaudu.

(3) Õpilasel, kellele on välja pandud „puudulik” või „nõrk” kursusehinne või mõjuval põhjusel on kursuse hinnang mitteamarvustatud (MA), tuleb kursusehinne parandamiseks sooritada kursuse materjali kohta hindeline arvestus kahe nädala jooksul pärast kursuse lõppu või vastavalt individuaalses õppekavas sätestatule. Kursuse arvestuse sooritamise korraldab aineõpetaja. Sooritatud arvestuse hinne loetakse kursusehinneks. Mõjuval põhjusel kursuse arvestuse tähtaja pikendamiseks tuleb õpilasel enne arvestuse sooritamise tähtaja möödumist esitada taotlus õppejuhile.

(4) Õpilasel on kokkuleppel aineõpetajaga võimalik sooritada kahe nädala jooksul pärast kursuse lõppu arvestus kursusehinne parandamiseks. Sooritatud arvestuse hinne loetakse kursusehinneks.

- (5) Kui 10.-12. klassi õpilane on puudunud kuus või enam tundi (kontakttund, veebitund, e-tund) kursuse mahust ja/või tal on sooritamata õppeülesandeid, on aineõpetajal õigus kontrollida õpilase õpitulemuste saavutatust kursuse arvestusega. Kursuse arvestus toimub kahe nädala jooksul pärast kursuse lõppu ja selle hinne loetakse kursusehindeks. Kursuse arvestuse sooritamise korraldab aineõpetaja. Arvestuse määramisel ei loeta kuue tunni hulka kooli ja Eesti esindamisega (eelnevalt esitatud tõend korraldajalt) seotud puudumisi.
- (6) Enne kursuse arvestuse sooritamist on õpilasel õigus vähemalt ühele aineõpetaja konsultatsioonile.
- (7) Gümnaasiumiastme õpilasel on õppeperioodi jooksul mõjuvatel põhjustel võimalik taotleda kursusehinnete väljapanekut individuaalse ajagraafiku alusel. Vastava taotluse (vajadusel koos kinnitavate dokumentidega) esitab õpilane või piiratud teovõimega õpilase vanem õppejuhile.
- (8) 10. ja 11. klassis kantakse üleminekuksami hinne klassipäevikusse ja tunnistusele. Üleminekuksami hinnet arvestatakse kooliastmehinde väljapanekul. 10. ja 11. klassi õpilane, kelle üleminekuksami hinne on „puudulik“ või „nõrk“ või kes on jätnud üleminekuksami sooritamata, peab klassikursuse lõpetamiseks sooritama järelksami kahe nädala jooksul pärast üleminekuksami toimumist.
- (9) Õppeperioodi lõpus otsustab õppenõukogu kursusehinnete või -hinnangute ja üleminekuksami tulemuse alusel õpilaste järgmise klassi üle viimise. 10. ja 11. klassi õpilane, kelle kõik välja pandud kursusehinded ja üleminekuksami hinne on „väga hea“, „hea“, „rahuldav“ või „arvestatud“, viiakse üle järgmise klassi
- (10) 10. ja 11. klassi õpilase võib koolist välja arvata, kui talle on õppeaasta jooksul kolmes või enamas õppeaines välja pandud üle poolte kursusehinnetest „puudulik“ või „nõrk“, tal on määratud tähtjaks vähemalt rahuldavale/arvestatud tulemusele sooritamata kursuse(te) arvestus(ed) või üleminekuksam.
- (11) Kui õppeperioodi keskel on õppeaine kursusehinne või -hinnang jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse kooliastmehinde või -hinnangu väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele «nõrk» või antakse tulemustele hinnang „mittearvestatud“.
- (12) 12. klassi õpilasele pannakse kooliastmehinded välja õppeperioodi lõpus. Kooliastmehinde väljapanekuks peavad antud õppeaastal iga õppeaine kõik kursused olema sooritatud hindele „rahuldav“, „hea“, „väga hea“ või „arvestatud“
- (13) 12. klassi õpilane arvatakse koolist välja kui ta ei ole õppeaasta lõpuks täitnud gümnaasiumi lõpetamise tingimusi.
- (14) Gümnaasiumiastme õpilase võib õppenõukogu otsusega jätta erandjuhul klassikursust kordama koostades vajaduse korral talle järgmiseks õppeaastaks individuaalse õppekava.
- (15) Õpilase järgmise klassi üleviimise või klassikursuse kordama jätmise otsustab õppenõukogu hiljemalt õppeaasta lõpuks.
- (16) Õpilastele, kellele on koostatud individuaalne õppekava, millega on ette nähtud erisused õppetöö ajas ning järgmise klassi üleviimise ajas, ei kohaldata punktides (9) ja (12) sätestatud tähtaegu.

2.10.4 Gümnaasiumi lõpetamine

- (1) Gümnaasiumi lõpetab õpilane:
 - 1) kelle kooliastmehinded on vähemalt „rahuldavad“ või valikkursuste puhul „rahuldavad“ või „arvestatud“;
 - 2) kes on sooritanud õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid või võõrkeele riigieksamiga võrdsustatud rahvusvahelise keeletesti/eksami;
 - 3) kes on sooritanud vähemalt „rahuldavale“ tulemusele gümnaasiumi koolilõpueksami;
 - 4) kes on sooritanud vähemalt „rahuldavale“ tulemusele õpilasuurimuse või praktilise töö.
- (2) Gümnaasiumi lõpetamiseks peab õpilasel 10.-12. klassi jooksul olema vähemalt rahuldavalt/arvestatud hinnatud minimaalselt 96 kursust.
- (3) Õpilased, kes on lõpetanud põhikooli vene või muu õppekeelega koolis või klassis ja on asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse või gümnaasiumiklassi, või õpilased, kes on vene või muu õppekeel ega gümnaasiumist või gümnaasiumiklassist asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse või gümnaasiumiklassi, võivad valida, kas sooritavad eesti keele või eesti keele teise keelena riigieksami.
- (4) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel kooli õppekavaga või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud riiklikus õppekavas sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutatus.

2.11 Andekad ja haridusliku erivajadustega õpilased

- (1) Andekate õpilaste väljaselgitamisel lähtutakse väga heade tulemuste saavutamisest aineolümpiaadidel, konkurssidel või võistlustel ning valdkonna ekspertide hinnangutest.
- (2) Gümnaasium korraldab andekate õpilaste nõustamist ja juhendamist, võimaldab individuaalse õppekava rakendamist, õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamist kooli õppekava osana.
- (3) Gümnaasium toetab õpilaste osalemist erinevate aineolümpiaadide, -võistluste, konkursside kooli-, piirkondlikes ja üleriigilistes voorudes.
- (4) Erinevate annete toetamiseks võimaldab kool gümnaasistidele valikainetena
 - erinevaid loomingulisi andeid arendavaid kursusi (nt kunst, muusika);
 - täiendavat võõrkeele õpet, sh koolivälist võõrkeele õpet;
 - väljaspool kooli toimuvate treeningute arvestamist;
 - õppimist kõrgkoolide gümnaasistidele suunatud kursustel;
 - õppimist teistes koolides või koolitusluba omavates asutustes.
- (5) Aineolümpiaadi maakondlikus voorus 1.-3. koha või üleriigilises voorus 1.-10. koha saavutanud gümnaasisti väljaspool kooli läbitud olümpiaadi ettevalmistuskursuse maksumuse tasub esitatud arve alusel võimaluse korral kool.
- (6) Sõltuvalt õpilase andekusest või hariduslikust erivajadusest võib gümnaasium teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Piiratud teovõimega õpilase puhul kaasatakse nende muudatuste tegemisse õpilase vanem. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb

nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, tuleb muudatuste rakendamiseks koostada individuaalne õppekava.

(7) Kui haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud individuaalse õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib individuaalset õppekava rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel.

(8) Tervislikel põhjustel koduõppel olevale õpilasele koostatakse individuaalne õppekava ning tema õppekoormust võib vähendada kuni kaheksa kursuse võrra iga arvestusliku koduõppel viibitud õppeaasta kohta

2.12 Õpilaste ja lastevanemate teavitamine ja nõustamine

Õpilaste ja vanemate teavitamisel juhendatakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 55 sätestatust.

(1) Saku Gümnaasium tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks kursuse algul.

(2) Koolis töötavad tugispetsialistid on koostööpartneriteks õpilastele, lastevanematele ja õpetajatele. Õpilasel on võimalus saada psühholoogilist, sotsiaalpedagoogilist ja eripedagoogilist nõustamist.

(3) Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga kooli vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguvestlus, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. Arenguvestlusi viiakse läbi vastavalt kooli direktori poolt kehtestatud arenguvestluste läbiviimise korrale.

(4) Saku Gümnaasium korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ja tööturu üldistest suundumustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

2.13 Karjääriteenuste korraldus

Karjääriteenuste eesmärgiks on aidata õpilasel arendada teadlikkust iseendast, omandada teadmisi töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjääriotsuste tegemist ning eneseteostust. Karjääriteenuste sihtrühmadeks on õpilased, lapsevanemad, elukestva õppe alal ka õpetajad. Karjääriteenuste alast tegevust kavandab ja korraldab kooli õppe- ja karjäärinõustaja.

Saku Gümnaasium pakub sihtrühmadele karjääriteenuste kohta informatsiooni, aitab leida väljaspool kooli karjäärinõustajat ning koostöös Rajaleidja ja Töötukassa spetsialistidega korraldab õpilaste teavitamist ja nõustamist.

Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ sisu ja eesmärgid arvestatakse kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna kujundamisel. Läbivat teemat lõimitakse aineõppesse ning viiakse läbi aineteüleseid ja ülekoolilisi projekte. Arenguvestlustel toetatakse õpilase valikuid ja vajadusel nõustatakse lapsevanemat. Läbiva teema käsitlemine

gümnaasiumiastmes keskendub elukestva õppe ja karjääri planeerimisele. Taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid. 11. klasside õppeplaani kuulub valikaine „Karjääriõpetus“.

2.14 Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Saku Gümnaasiumis kavandatakse ja korraldatakse õppetöö väljundipõhiselt võttes aluseks üld-, valdkonna- ja ainepädevuste saavutamine. Õppe kavandamisel ja korraldamisel rõhutatakse õpetajate koostöö tähtsust. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted arutatakse läbi õpetajate töökoosolekul ning on teada kõigile kollektiivi liikmetele.

Väljundipõhises õppes õpetaja töö planeerimisel:

- määratletakse õpitulemused, mida õppimise ja õpetamise kaudu soovitakse saavutada;
- õpitulemused seostatakse üldpädevustega, läbivate teemadega ning leitakse lõimingu võimalused;
- kavandatakse õpitulemustes sisalduvatest väljundverbidest tulenevalt hindamine (hindamismeetodid ja- kriteeriumid);
- valitakse lähtuvalt õpitulemustest ja hindamismeetoditest õpetamismeetodid.

Õpetamise aluseks on õpitulemused ning õppesisu käsitlemises teeb valiku aineõpetaja arvestusega, et saavutataks kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üldpädevused ning valdkonna- ja ainepädevused.

Väljundipõhises õppes on õppijat õppeprotsessis aktiivne osalejana. Et õppija saaks seada eesmärgid ja planeerida oma õppetööd, on vajalik, et ta omaks õppeprotsessi toimumise kohta adekvaatset ja piisavat informatsiooni. Oluline on kursuse alguses õpilase teavitamine läbitavatest teemadest, vajalikest õppevahenditest, hindamise korraldusest ja planeeritavatest üritustest. Õpilane peab teadma mida, millal ja kuidas hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Hindamismeetodi valikul lähtutakse õpitulemustes sisalduvatest väljundverbidest ning määratletakse hindamiskriteeriumid (hindamisjuhised), mis kirjeldavad hinnatavate õpitulemuste oodatavat taset ning ulatust. Õpitulemuste alusel sõnastatud hindamiskriteeriumid kirjeldavad detailsemalt, milliseid teadmisi, oskusi, hoiakuid mis tasemel, millise aja jooksul, mis tingimustel ja mahus peab õpilane konkreetse hindamismeetodi kaudu näitama.

Hindamise kohta käiva informatsiooni edastamisel järgib õpetaja alljärgnevat reegleid:

- informatsioon peab olema ühemõtteliselt arusaadav;
- informatsioon peab olema ammendav;
- informatsioon ei tohi olla eksitav - hindamisel ei tohi selguda mingid aspektid, mis varem ei olnud teada;
- tagatud on vajaliku informatsiooni jõudmine õppijani.

Õppe- ja kasvatustegevuse planeerimiseks koostavad õpetajad ainekaardid planeerides õppetöö kursuste kaupa. Ainekaardid esitatakse elektrooniliselt õppeinfosüsteemis kursuse alguseks.

Ainekaardil näidatakse ära antud perioodi

- õppeteemad ja oodatavad õpitulemused;

- õppeprotsessi käigus kasutatavate hindamismeetodite kirjeldus;
- kokkuvõtva hindamise kirjeldus ja hindamiskriteeriumid;
- olulisemad põhimõtted üldpädevuste kujundamisel, läbivate teemade käsitlemisel ja lõimingu teostamisel;
- planeeritavad üritused.

Kasvatustegevuse ja klassi ühisürituste planeerimiseks koostavad klassijuhatajad töökavad. Klassijuhatajad planeerivad töö klassiga ja esitavad poolaasta töökavad elektrooniliselt jooksva õppeaasta 10. septembriks ja 10. jaanuariks.

Klassijuhataja töökavas näidatakse ära:

- klassijuhataja töö eesmärgid;
- klassijuhatajatundides käsitletavat teemat;
- klassi ühistegevus;
- koostöö lastevanematega.

Saku Gümnaasiumi õpetajad analüüsivad oma tööd aineõpetajana ja klassijuhatajana, annavad hinnangu õppeaasta eesmärkide täitmisele, esitavad parendusettepanekud ning eesmärgid järgmiseks õppeaastaks.

2.15 Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

- (1) Saku Gümnaasiumi õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor.
- (2) Saku Gümnaasiumi õppekava kehtestab direktor.
- (3) Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.